

A Szeged–Csanádi Egyházmegye magazinja

Toronyirány

INGYENES

XV. évfolyam, 1. szám
2023. február 28.

A detailed oil painting of a man, likely Petőfi Sándor, seated in a wooden chair. He is wearing a white long-sleeved shirt with a high collar and a red sash. He has a mustache and a goatee. His right hand is resting on his lap, and his left hand is holding a book. To his left is a large, dark, ornate hat. To his right is a wooden table with a book and a small jar. The background is a dark, textured wall.

Petőfi 200

Vízkereszt ünnepe a Szemináriumban

Vízkereszt ünnepén minden keresztény otthonban házszenelést végeznek, s az ajtó fölé a következő betűket írják fel: C+M+B (Christus Mansionem Benedicat, vagyis Krisztus áldja meg ezt a hajlékot). A latin szavak kezdőbetűit az adott évszámmal is kiegészítik: 20 C+M+B 23

Így történt ez a Szegedi Szent Gellért Szemináriumban is, ahol imádkozva és énekelve vonultak végig a papnövendékek és a diakónusok segítségével megszentelték a közösségi tereket, illetve a növendékek szobáit.

A szemináriumi tereket követően a Gál Ferenc Egyetem és a Püspöki Hivatal helyiségeit is megáldották. Az elmúlt néhány évben a covid járvány miatt az ünnepélyes áldás elmaradt, házszenelést utoljára 2020-ban tartottak. Ezért is volt fontos és várva várt alkalom az idei esztendő Vízkereszt ünnepe, hiszen egy ősi hagyományt él meg ilyenkor a keresztény közösség.

Toronyirány

A Szeged-Csanádi Egyházmegye magazinja

Megjelenik: évente hatszor

Kiadja: **Gerhardus Média Központ Kft.**
6720 Szeged, Aradi Vértanúk tere 2.

Felelős kiadó: **dr. Kiss-Rigó László**,
a Szeged-Csanádi Egyházmegye püspöke

Felelős szerkesztő: **dr. Antal Zsolt** • Lapmenedzser:
Orosz László • Nyomdai előkészítés: **WellCom Stúdió** •
Nyomtatás: **Magyar Közlöny Lap- és Könyvkiadó Kft.**

Eng. szám: 163/0819/2/2009

A szerkesztőség elérhetőségei:
gerhardusmedia@gmail.com • +36 20 586 0102

A kéziratok rövidítésének jogát fenntartjuk.

A BORÍTÓN: ORLAI PETRICH SOMA; PETŐFI MEZŐBERÉNYBEN 1849

Tisztelt Olvasók,

Kedves Testvérek!

Nem nagyon van olyan épeszű ember, aki ne fogadná el alapigazsággént, alaptételként azt a megállapítást, hogy minden ember boldog akar, boldog szeretne lenni. A boldogsággal kapcsolatban számos bölcs mondásunk van. Sokunknak eszünkbe juthat a régi sláger: „nehéz a boldogságtól búcsút venni”. Ha valamilyen nem átütő, de komoly részsikert érünk el, megjegyezzük, hogy ez még nem elég a boldogsághoz. Vagy gyakran megállapítjuk, hogy boldogságot nem lehet pénzért venni.

Az evangéliumok megörökítették számunkra jó néhány boldogságreceptet Jézustól. Sokan úgy gondolnak a boldogságra, vagy inkább úgy álmodnak a boldogságról, mint ami egy olyan állapot, amit csak szerencsével, véletlenül lehet elérni. Boldog lennék, ha szerencsejátékon megnyerném a főnyereményt. Vagy milyen boldog lennék,

ha meggyógyulhatnék egy adott betegségből, vagy ha mindig egészséges lennék. Az élet azonban nem ezt mutatja. Gyakran hallhatunk rendkívül szerencsés emberekről, akiket a váratlanul ölükbe pottyant vagyon az öngyilkosságba kerget, és mindannyian ismerünk teljesen egészséges embereket, akik egyáltalán nem tűnnek, nem is vallják magukat boldognak. Mások – határozott, önbizalomtól duzzadó, magukat megvalósítani akaró emberek – abban a hiú ábrándban élnek, hogy majd ők maguk „megcsinálják” a saját boldogságukat: megszerzik mindenáron azokat a dolgokat, azt a vagyont, és kialakítják maguknak azokat a külső körülményeket, amelyek a boldogságukat garantálni fogják. Általában ezek az emberek a legboldogtalanabbak.

Jézus másképp közelíti meg a kérdést. Szerinte a boldogság nem a véletlen függvénye, nem is azé, hogy kinek mije van, vagy hogy kinek milyen külső körülményeket sikerül kialakítania maga körül, vagy hogy ki milyen emberek között él, hanem a saját boldogságunk azon múlik, milyenek vagyunk mi magunk belülről, hogyan gondolkodunk, milyen a mentalitásunk, mit tartunk igazán fontosnak, valódi értéknek. És mindezt egyedül tőle lehet hatékonyan megtanulni. Receptjének csak néhány összetevőjét említem. Boldogok azok, akik függetlenül attól, hogy milyen hazug vagy képmutató környezetben élnek, mindig keresik az igazságot, és nyitottak rá. Boldogok azok, akik bármilyen anyagi helyzetben élnek, nem tapadnak betegesen a saját tulajdonukhoz, nem válnak saját kis vagy nagy vagyonuk rabszolgájává, hanem értelmesen élnek vele. Boldogok azok, akik akár harmonikus, akár konfliktusos helyzetben élnek, ők maguk nem az ellentéteket, az irigységet és gyűlöletet gerjesztik, hanem a harmóniára törekszenek, a békét, a nyugalmat sugározzák, a kölcsönösen elfogadható megoldásokat keresik.

Ez a recept 2000 év óta működik, persze sokan nem veszik a fáradságot, hogy kipróbálják. Korunkban is ajánlom minden ambiciózus, magát megvalósítani akaró, tehetséggel, lehetőséggel – vagy mindkettővel – rendelkező fiatalnak és kevésbé fiatalnak, aki komolyan törekszik a valódi boldogságra.

A napokban fejeződött be a farsangi időszak. A farsang is az örömről szólt, bár ez a fogalom nem a valódi boldogság szinonimája. Azonban ha értelmesen keressük az örömeket, és másoknak is tudunk örömet okozni, akkor már megérezhetjük a boldogság előízét.

Hamvazószerdával megkezdődött a nagyböjt 40 napjának időszaka, mely idején a szokásosnál több időt szentelünk és jobban odafigyelünk az imádságra, az Istennel fennálló kapcsolatunkra, az önfegyelemre, fogyasztói szokásaink korlátozására, a mások javára történő lemondásra, a bajban, ínségben szenvedő embertársaink iránti tevékeny szolidaritásra. Így készülünk legnagyobb ünnepünkre: húsvétára, Jézus feltámadásának megünneplésére. Az Ő halál fölötti győzelme, melyet szeretettel megoszt velünk is, a legfőbb forrása annak a boldogságnak, melynek tökéletes és végleges meg tapasztalására mindannyiunkat hív.

A nagyböjti időszakra hatékony felkészülést, azt követően pedig áldott, boldog Húsvétot kívánok egyházmegyénk közössége minden tagjának, minden kedves olvasónak.

Kiss-Rigó László
püspök

Átadták a Gelsey-díjakat

Bobay Beatrix ügyvéd és Barlay Bence iskolaigazgató nyerte el a rangos kitüntetést 2022-ben. Az elismeréseket a névadó születésének 101. évfordulóján vehették át a díjazottak.

Kilencedik alkalommal adták át a Báró Gelsey Vilmos-díjakat. Az átadóünnepségnek a Szegedi Dóm Látogatóközpont adott otthont.

– Gelsey Vilmos a nemzetközi vonatkozásai ellenére – vagy éppen azért is – mindent megtett, hogy a tőle telhető legnagyobb segítséget nyújtsa az országnak, az egyháznak – fogalmazott Kiss-Rigó László, a Szeged-Csanádi Egyházmegye püspöke. Hozzátette, neki köszönhető, hogy a Királyi Egyetemi Katolikus Gimnázium visszakapta eredeti épületét, de sokat tett általánosságban is az egyházi köznevelésért, ezért vele együtt alapították, majd róla nevezték el az egyházmegye pedagógiai intézetét.

– A közoktatás, a köznevelés 1100 éve a magyar jövő záloga – mondta Csák János kulturális és innovációs miniszter, aki emlékeztetett arra, hogy Szent István, majd a későbbi uralkodók is évszázadokon át az egyházi iskolákra támaszkodtak a műveltség terjesztése érdekében. Az első magyar királyt, Mária Teréziát, Klebelsberg Kunót összekötötte az oktatás fontosságának felismerése, valamint az, hogy nemcsak beszéltek, hanem cselekedtek is. Hangsúlyozta, hogy a kormánynak az a célja – s ez egyben a magyarság érdeke is –, hogy a kultúrkiválóságot, az egyedülálló, óriási teljesítményeket támogassa, s ne hagyjon senkit lemaradni.

A miniszter is felelevenítette személyes élményeit Gelsey báróval kapcsolatban. Úgy jellemezte őt, mint másokat segítő embert, hiszen a báró megtestesítette azokat az értékeket, amelyeket a róla elnevezett díj jelent. Három fő emberi tulajdonsá-

gát emelte ki: a mérhetetlen derűt, az időt, pénzt, fáradságot nem kímélő tudásátadást és a végtelen jó modort, avagy a belülről fakadó kedvességet. Ez megfelel a katekizmusban az emberek számára kijelölt három feladatnak, amelyet Gelsey Vilmos is követett hosszú élete során: építeni, bátorítani, vigasztalni.

A püspök és a miniszter – a hagyományokhoz híven – két díjat adott át. Bobay Beatrix ügyvéd a Báró Gelsey Vilmos-díj a plakettel kitüntetést vehette át. A doktori címet 1984-ben elnyerő jogász személyiségvédelemmel, titokvédelemmel, illetve az utóbbi néhány évben adatvédelemmel foglalkozik. Az 1990-es évek közepétől az Esztergom-Budapesti Főegyházmegye fenntartásában lévő oktatási intézmények, az Esztergom-Budapesti Főegyházmegye Katolikus

Iskolai Főhatóság, valamint a Szeged-Csanádi Egyházmegyében a Szent Gellért Katolikus Iskolai Főhatóság működését segíti szaktudásával.

A Báró Gelsey Vilmos-díj a szoborral elismerésben 2022-ben Barlay Bence, a Budai Ciszterci Szent Imre Gimnázium igazgatója részesült. A pedagógus a fővárosi Eötvös Loránd Tudományegyetemen végzett történelem–földrajz szakos tanárként, később német szakos diplomát is szerzett. A hűség és a keresztény nevelés felvállalása jellemezte tanári pályáját. 17 évig az Albertfalvi Don Bosco Általános Iskolában tanított, 2009-től pedig a ciszterci gimnázium igazgatója. Az intézmény vezetőjeként diákjaiból és kollégáiból is a lehető legtöbbet igyekszik kihozni, a gimnázium felvállaltan a jövő elitjét, értelmiségét képezi – az itt tanított generációk tagjaiból nemcsak kiváló szakemberek, hanem kiemelkedő, keresztény értékrendet valló szakemberek lesznek. Barlay Bence köszönőbeszédében hangsúlyozta, ez az elismerés egyben a 103 munkatársának is szól.

T. M.

Kiss-Rigó László püspök és Csák János kulturális és innovációs miniszter között a kitüntetettek: Bobay Beatrix ügyvéd és Barlay Bence iskolaigazgató

Bemutatjuk a Gelsey-díjazottakat

Előcsalogatjuk a diákok tehetségét, együtt keressük hivatásukat

Barlay Bence 11 éve igazgatója az egyházi középiskolák rangsorában évről évre dobogós helyet elfoglaló Szent Imre Gimnáziumnak. Elitét nevelnek, olyan fiatalokat, akik képesek elől járni, akik az általános emberi értékek mentén képzelik el boldogságukat, ugyanakkor felelősséggel, szociálisan érzékenyen és tudatosan élnek. Milyen ez a gimnázium és hogyan vezeti igazgatója?

A díjazott 30 éve van a pedagóguspályán, melyet történelem-földrajz és német szakos tanérként kezdett.

– Húszas éveimben nem töprengtem azon, milyen egzisztenciát jelent majd. Tudtam, hogy én ezt szeretném csinálni, és ez a lelkesedés mai napig motivál – fogalmazza meg. A Szent Imrét nevelő gimnáziumnak tartják, ahol alapelvárás a magas színvonalú oktatás, mely tehetséggondozással párosul. Emellett nagy a hangsúly a lelki dimenzión, az egész évet átszövik spirituális alkalmak, lelkinapok, táborok, zárandoklatok. A közösségi szolgálat számukra a tevékeny szeretet iskolája, melyben embertől emberig történik a segítségnyújtás. A Szent Erzsébet Szeretetszolgálatban a diákok rendszeres segítséget nyújtanak időseknek, fogyatékkal élőknek, hajléktalanoknak. Az iskola délutánonként olyan, mint egy szabadidőközpont. A szobrász, fotós, modellező vagy matematikai feladatmegoldó szakkör, nyelvek, kortárs irodalom, színházi, országjáró kéktúra szakköreik mellett a diákok teaházat, fagyizó pultot működtetnek, aktív sportéletet élhetnek.

A tanárokat belső képzési rendszerrel támogatják. A SzIG PeNNA – pedagógiai nevelési nap – házhoz hozza a képzéseket, előadásokat, interaktív foglalkozásokat tanévenként két alkalommal. Ezek szemléletformáló, a közössé-

get jól összekovácsoló fórumok, és hozzájárulnak a tanári motiváció fenntartásához. Emellett az iskolavezető nagy figyelmet fordít a pedagógusok jóllétére, vallja, alapvető dolgok múlnak azon, hogy milyen a tanári közösség boldogságérzete, megelégedettsége. Az iskolapszichológus a tanárokat is támogatja, alkalmanként coach foglalkozik a kollégákkal.

A Szent Imre igazgatója azt hangsúlyozza:

– Mindazt, amit teszünk és elértünk, csapatban volt lehetséges. Az életünket közös gondolkodással alakítjuk. Bízom abban, hogy együtt megtaláljuk az utat, mely képes lesz kivezetni a közoktatás ügyét a mély gödörből.

Megadni a jog által a biztonságot

Egyházi intézmények jogi képviselétéért folytatott munkája elismeréseként vehette *Bobay Beatrix* ügyvéd a Gelsey-díjat. 1984-ben szerezte meg az ELTE-n jogi diplomáját, ügyvédként polgári jogi és családjogi ügyekkel foglalkozik, szakterülete a személyiségvédelem, titokvédelem, valamint az adatvédelem. Az 1990-es évek közepétől oktatási intézmények képviselétét is ellátja házastársával, Vámbéry Gábor ügyvéddel együtt. Először az Esztergom-Budapesti Főegyházmegye oktatási intézményeinek, majd a Szeged-Csanádi Egyházmegye által alapított Szent Gellért Katolikus Iskolai Főhatóság jogi ügyeit intézi.

– Mindennapi életünk része lett, hogy folyamatosan döntünk kell adataink kezeléséről, csak aktív figyelemmel élvezünk védeltséget. Jogásként szeretném az intézményeknek megadni a jog általi biztonságot. A jogalkotó célja, hogy mindig egy lépéssel előre járjon, nekem pedig

az a feladatom, hogy a jogszabályi változásokról folyamatosan tájékoztassam az igazgatókat. Nagy megtiszteltetés számomra a díj, meggyőződésem, hogy az egyházmegyei munkatársaimmal való jó együttműködésnek köszönhetem.

FOTÓK: GÉMES SÁNDOR

A szívét is bele kell tennie az embernek

Kiss-Rigó László püspök 2022 augusztusában megalapította a Szeged-Csanádi Egyházmegye Kateketikai Intézetét. Az irodából intézeti rangra növekedés komplexebb feladatellátást tesz lehetővé, szabadságot és felelősséget jelent – mutatta be működésüket Serfőző Levente oktatási helynök, az intézet főigazgatója.

→ *Az októberben felálló intézet egyik első intézkedése volt, hogy a hitoktatók decemberi fizetése missziós pótlékkal egészült ki. Miért tartották ezt fontosnak?*

→ Az intézet első hónapjaiban több kezdeményezés született, az egyik a megvalósított bérfejesztés. Az elmúlt évekre visszatekintve ez egy folyamatos szakmai fejlődést jelent. Eljutottunk oda, hogy a katekétának egy ún. missziós pótlékkal a pedagógus bértáblához igazodó juttatást tudunk biztosítani. Ilyen formában a megbecsülést is jelezzük feléjük. Ezzel szeretnénk honorálni azt a kiégésítő, plusz munkát, amit a hittanórák megtartása mellett nyújtanak, ugyanakkor tudjuk, hogy a hitoktatást nem lehet csak pénzzel megfizetni. Ebbe a szolgálatba a szívét is bele kell tennie az embernek.

→ *Hogyan indult, milyen tevékenységgel bővült az intézet működése?*

→ A főpásztor célja az volt, hogy ezután egy intézmény koordinálja, szervezze az egyházmegye hitoktatását, az ehhez kapcsolódó szakmai, közösségi, lelki programokat. E szerint bővült és komplexebb is lett a tevékenységünk. A jövőben az intézet kezeli a hitoktatás finansziális területét, önállóan gazdálkodik a hitoktatásra kapott normatívákkal. Létrehoztunk egy spirituális-missziós modult, mely-

nek saját felelőse lett. Egy tapasztalt szervezőt, Gyuris Gellértet, a Szent András Evangelizációs Iskola egykori programigazgatóját tudtuk megnyerni a feladatra, akivel a hagyományos lelkinapok, lelki gyakorlatok, találkozók, zárándoklatok mellett új utakat is keresünk. Már elindult az intézet arcuattervezése. Új logónk lett, melyet rendezvényeken és ajándéktárgyakon is bátran tudunk majd használni.

→ *Az intézet feladatának tekinti a hitoktatók továbbképzésének biztosítását. Milyen programokkal fordulnak feléjük?*

→ Valljuk, hogy a hitre nevelés szolgálat. Meghíváson alapszik, a katekéta Isten eszköze, az evangélium munkatársa, aki szívébe fogadja ezt a meghívást és nap mint nap éli. Ebben a hivatásban kell kísérni a hitoktatókat. A katekétáknak szervezett programok egyik célja, hogy feltöltődésüket segítsék, a másik feladat pedig szakmai fejlődésük biztosítása. A közösségi programok – találkozók zárándoklatok – egyházelményt adnak. Az ezeken való részvételért a hitoktató pontokat szerez, a pontgyűjtést anyagi juttatásokkal honoráljuk, de talán fontosabb az, hogy ő maga is fejlődik általuk. Biztatjuk a katekétákat, szervezzenek több település összefogásával hittano-

saiknak programokat, ezek önkéntes munkaként beszámíthatók az óraszámokba.

→ *Milyen konkrét megmozdulások várhatók a közeljövőben?*

→ 2023 első negyedévében találkozásokra, lelkigyakorlatokra kerül-ke-reült sor. Januárban a programjainkon segédkező önkénteseket, a partnerszervezetek képviselőit hívtuk össze, Domaszék-Zöldfáson a domonkos nővérek vezetésével megtartottuk az első katekéta lelkigyakorlatot, februárban lelkinapot szervezünk a Szeged Csanádi Egyházmegye fenntartásában működő iskolák pedagógusai számára. Márciusban ismét lelkigyakorlatra hívunk, a kenyérsütés titkán keresztül járunk be egy lelki utat. A nagybőjtben végre újra megtarthatjuk az egyházmegyei hittanos találkozót, melyre a pandémia miatt két éven át nem volt lehetőség. Több alkalommal lesz szakmai délutánunk, előadónk Sipos Edit lesz Gyermekbiblia témában, de lesz olyan szakmai program, ahol a kamaszokkal való foglalkozás módszertanát, a korosztályi jellemzőket ismerhetik meg a résztvevők. Indul szupervíziós csoport, elkezdjük a katekéta-koordinátor képzést. Az egyházmegye hitoktatás szempontjából 10 körzetre osztottuk, melyek életét egy-egy koordinátor segít majd szervezni. A képzéssel arra készítjük őket, hogy az egy körzethez tartozó kisebb települések hitoktatóit összefogják, és együtt szervezzenek programokat, tartsanak szakmai, módszertani tapasztalatcserét. Bízunk abban, hogy a képzés megerősíti őket, és jó vezetővé válnak a körzetükben. Folytatódik a mentorprogramunk is, melyben tapasztalt katekétákat kérünk fel kísérésre. Sok tervünk van, a jól bevált programok mellett törekszünk új utakat keresésére.

T. É.

Együtt imádkoztak az ökumenikus imahét résztevői

Kiss-Rigó László püspök a szegedi dómban

A szegedi dómban Fekete Károly református, Kondor Péter evangélikus és Kiss-Rigó László római katolikus püspök imádkozott együtt a keresztény felekezetek egységéért.

– Lassan úgy érezzük, hogy az ökumenikus imahét napjai mintha meghosszabbítása lennének a karácsonyi ünnepkörnek. Valóban ünnep az, hogy együtt lehetünk ilyen módon is. Adjunk hálát Krisztusnak, hogy egyházának tagjai lehetünk, és imádkozzunk azért, hogy megéljük azt, hogy egymással is igazi testvérközösségben vagyunk – ezekkel a szavakkal nyitotta meg az istentiszteletet Kiss-Rigó László püspök.

Kondor Péter igehirdetésében az isteni parancsok betartására buzdította a híveket.

– A jelzőlámpák és a közlekedési táblák sem azért vannak, hogy bosszantsanak vagy késleltessenek bennünket, hanem azért, hogy segítsenek célba érni. Megőrizni attól, hogy kárt tegyék másokban, vagy mások tegyenek kárt bennem. Ugyanez a helyzet Isten törvényeivel. Ha kikapcsolnák a jelzőlámpákat, és eltűnnének a táblák, elég nagy káosz alakulna ki. Isten azért adta a törvényt, hogy védjen és a célhoz segítsen – mondta az evangélikus püspök.

A három főpásztor a békéscsabai evangélikus kistemplomban is együtt szolgált. Az eseményen elhangzott, Isten nem állít követői elé elérhetetlen elvárásokat, értelmetlen önfeláldozást. A képmutatás nélküli, szeretet vezérelte lelkiületet, és annak megnyilvánulásait keresi,

„Tanuljatok meg jót cselekedni, törekedjete igazságra. Tanuljatok meg jót tenni: keressétek az igazságot.” Ez az Ézsaiás próféta könyvéből vett idézet szolgált az idei ökumenikus imahét mottójául. Ennek szellemében szerveztek január 15–22. között egyházmegyeszerte közös alkalmakat.

hiszen ezek által lesz hiteles a keresztények tanúságtétele a többi ember felé. A résztvevők a teremtett világért és annak életességéért, valamint a békétlen területeken és a háborúkban élőkért is imádkoztak.

Szegeden a Kálvin téri református templomban tartották az első istentiszteletet. Thorday Attila esperes hangsúlyozta, fohászuk során fontos, hogy jól kérjünk, azt kérjük Istentől, ami igazán fontos számunkra.

Gyulán négy felekezet részvételével négy esti alkalmon találkoztak a hívek, első alkalommal a baptista imaházban. Balogh Ottó káplán kiemelte, a hét során megláthatják, hogy milyen közös vonásaik, hittételeik vannak, melyek összekötik őket, mert fontos megtalálni azt, ami közös az emberekben.

CSISZÉR ÁRON

Thorday Attila esperes a Kálvin téri református templomban

Pályázati zárókonferencia a Gál Ferenc Egyetemen

A speciális pedagógia integratív válaszai napjaink kihívásaira

2022. november 30-án tartott sikeres, teltházas zárókonferenciát egyetemünk Marczel Mihály Kutatócsoportja. A Gál Ferenc Egyetem kutatóinak és a Katechetikai Intézet munkatársainak tolmácsolásában hangzott el 16 előadás. A hallgatóság között ott voltak a GFE korábban végzett és jelenlegi diákjai, és a Szegedi Tudományegyetemről is sok érdeklődő vett részt a konferencián.

FOTÓ: JUDIK ALEX

A Gál Ferenc Egyetem 2020-ban sikeresen pályázott a *Tématerületi Kiválósági Program* keretében, melynek köszönhetően elindulhatott a TKP2020-NKA-07 kód-számú „A speciális pedagógia integratív válaszai napjaink kihívásaira” című projekt. A kétéves pályázati program részeként a pályázati időszak első évében a speciális pedagógia eszközeinek értelmezése, fejlesztése érdekében különböző módszerek alkalmazására került sor. A programban résztvevő tudományos munkatársak,

oktatók a speciális pedagógiai eszközeit, eszközrendszereit kutatták Dr. Pukánszky Béla professzor úr speciális pedagógiafelfogásából kiindulva, miszerint a speciális pedagógia „a neveléstan (és az annak részét képező oktatástan) gyakorlatának és elméletének évezredek tradícióira épülő, de a jelen világ realitásával és a közeljövő kihívásaival számoló, azokra felkészítő gyakorlat-közeli elmélete az emberi fejlődést, kiteljesedést segítő tágabb értelemben vett nevelőtevékenységnek.” (Pukánszky, 2020: 8-9). S építettek továbbá Pukánszky azon megállapítására is, hogy „a speciális pedagógia hangsúlyozottan közösségi orientációjú, de a közösséget a fejlődő egyéniség, az érett személyiséggé váló ember érzékeivel kívánja gazdagítani. Ez a pedagógia egyetemes és befogadó jellegű. Inkluzív a szó legtagabb értelmében, amennyiben különleges figyelemben és méltányos megsegítésben részesíti a fogyatékkal élőket, és adottságaik, lehetőségeik teljes kifejlesztéséhez segíti hozzá a kiemelkedő tehetséggel, de szociálisan hátrányos helyzetű növendékeket” (Pukánszky, 2020: 10).

A projekt második szakaszában – a „szükségletközpontú pedagógia” társadalmi szerepének növelését célzó programként képzési és továbbképzési programok kidolgozására került sor.

A pályázati program lezárásaként a zárókonferencián valamennyi érintett területről egy-egy előadás hangzott el, amely bepillantást enged abba a szemléletmódba, amelyet a speciális pedagógia területén a kutatócsoport tagjai képviselnek, s amely épít a GFE egyházi intézményi küldetésére és kutatási profiljára, a speciális pedagógia keresztény szemléletére, s így olyan eszközöket is tartalmaz, amelyek elsődlegesen is a keresztény pedagógia alapjaihoz tartoznak.

A munkacsoport legfőbb törekvése olyan eljárásmodok kifejlesztése volt, amelyek segíthetnek abban a nevelőknek, hogy valamennyi fiatal a társadalom hasznos tagjává neveljenek, és minél kevesebb fiatal váljon „lézen-gővé, semmittevővé”. Annál is inkább, mert közös a világunk – nincs külön világ az ép, problémamentes és a sérült, problémás emberek számára. Egyetlen világ van, és valamennyiünknek ebben a világában kell élni és boldogulni.

Az elhangzott előadások a *Deliberationes* folyóirat hamarosan megjelenő különszámában tanulmányok formájában elérhetőek lesznek.

PROJEKTMENEDZSMENT

Educatio Nemzetközi Oktatási Szakkiállítás

A Gál Ferenc Egyetem is bemutatkozott

Óriási volt az érdeklődés a felsőoktatás legnagyobb seregszemlájén. A január 12–14. között megrendezett Educatio közel 200 intézménynek adott bemutatkozási lehetőséget. A Magyar Katolikus Egyház öt intézménye között jelen volt a Hungexpón a Gál Ferenc Egyetem is.

23. alkalommal rendezték meg az Educatio Nemzetközi Oktatási Szakkiállítást. Központi helyet kaptak a kiállítóterben a katolikus intézmények, egymás szomszédságában mutatkozhatott be a létrejöttének 30. évfordulóját ünneplő Pázmány Péter Katolikus Egyetem, a Gál Ferenc Egyetem, az Apor Vilmos Katolikus Főiskola, az Eszterházy Károly Katolikus Egyetem és a Sapientia Szerzetesi Hittudományi Főiskola.

A Gál Ferenc Egyetem standján Kovács Katalin oktatási igazgató fogadta Veres András püspököt, a Magyar Katolikus Püspöki Konferencia elnökét, és mutatta be az egyetem képzési kínálatát. A négy karral működő dél-alföldi egyetemet vezetők, oktatók és nagy számban

hallgatók is képviselték Budapesten. Az érdeklődők megismerhették az egyetem nyújtotta lehetőségeket: a gyulai központú Egészség- és Szociális Tudományi Kart, a békéscsabai Gazdasági Kart, a szegedi Teológiai Kart, valamint a szarvasi Pedagógiai Kart.

Kovács Katalin a Toronyirány kérdésére elmondta, fontosnak tartják, hogy megmutatkozzanak az országos seregszemlén, és népszerűsítsék intézményüket, megszólítva a látogatókat. Sokszínű képzési palettát tudnak bemutatni: tanítók, óvodapedagógusok, csecsemő- és kisgyermeknevelők, gazdasági-pénzügyi szakemberek és műszaki menedzserek, katekéta-lelkipásztori munkatársak, teológusok, hittanár-nevelő-

tanárok, pasztorális tanácsadás és szervezettefejlesztők, keresztény egyház- és művelődéstörténészek, ápolás – betegellátás – ápoló szakosok, egészségügyi szervezők és szociális munkások folytatják tanulmányaikat az intézményeikben. Hallgatóiknak kollégiumi ellátást tudnak biztosítani Békéscsabán és Szarvason, így nemcsak a Dél-Alföld a beiskolázási területük. Kisvárosi fekvésük és a szerényebb intézményméret személyre szabottabb figyelmet és szorosabb kapcsolatépítést tesz lehetővé – fogalmazta meg előnyüket az oktatási igazgató. Kovács Katalin azt is elmondta, az utóbbi években megnőtt – 65%-ra emelkedett – a levelezős hallgatók aránya.

– A pedagógus szakos hallgatókat már tanulmányaik alatt állással kínálják meg a köznevelési intézmények, így a levelezők aránya továbbra is nőni fog. A négy kar közül emelt szintű érettségit csak a Szegedi Tudományegyetemmel együttműködésben kínált osztatlan hittanár–nevelőtanár–angol nyelv és kultúra tanára szakon kérnek, a többi karon az emelt szinttel érkező jelentkezőket jelentős többletponttal honorálják. Emellett plusz pontokkal kívánják támogatni a 2024-es felvételi eljárásban a munkatapasztalattal rendelkező diákokat – tájékoztatót a felvételiről az oktatási igazgató.

Jelenleg is több ösztöndíjas támogatást nyújtanak, de szeptembertől szeretnének még több pályázati lehetőséget megnyitni a hallgatók előtt. Így karonként egy-egy hallgató kap Intézményi ösztöndíjat és Vízkelety Miklós Hallgatói Ösztöndíjat, emellett a Teológiai Kar Glattfelder Gyula-ösztöndíjjal nyújt anyagi segítséget a hallgatóknak.

A Gál Ferenc Egyetem standján egész nap élénk volt az érdeklődés. A négy kar hallgatói megszólítják a középiskolásokat: „Mi a jövődre készítünk fel.”

TRAUTTWEIN ÉVA

FOTÓ: MERÉNYI ZITA/MAGYAR KURIÉR

Hogyan érintik az energiaárak az egyházmegye intézményeit?

Takarékosság és fejlesztés

A Szeged-Csanádi Egyházmegye szociális, gyermekvédelmi, valamint oktatás-nevelési hálózata is folyamatos küzdelmet folytat működése biztosítása érdekében az energiaköltségek emelkedésével. Tudatos fogyasztás, takarékosság és fejlesztések lehetőségeit kutató előretekin-tés lehetőségeiről számoltak be az egyes területek vezetői.

A Szeged-Csanádi Egyházmegye intézményrendszerét Emődi Sándor gazdasági főigazgató mutatta be. Legtöbb egységből és legnagyobb területre kiterjedő a gyermekvédelmi hálózat, a Szent Ágota Gyermekvédelmi Szolgáltató, mely az ország 13 megyéjében lát el gyermekvédelmi szakellátási feladatokat. Az oktatás-nevelés területét a Szent Gellért Katolikus Iskolai Főhatóság (SZEGEKIF) fogja össze, ennek keretein belül 31 intézmény összesen 88 telephelyén folyik oktató-nevelő munka. A szociális terület intézményeit a Bálint Sándor Egyházmegyei Szeretetszolgálat fogja össze, melyhez a Bálint Sándor Szeretetotthon, a Szent Erzsébet Szeretetotthon és a Badalik Bertalan Szociális Szolgáltató tartozik.

A legnehezebb helyzetben ezek a szociális intézmények vannak, hiszen idős, beteg emberek ellátása, gondozása a feladat. Ritz Judit, a Bálint Sándor Szeretetszolgálat intézményvezetője elmondta, rendkívüli erőfeszítést igényel a munkatársaiktól a helyzet, viszont érzékelhető mindenki részéről a tenni akarás, és a törekvés a gondos, takarékos gazdálkodásra. A fenntartó Szeged-Csanádi Egyházmegye központi szerveitől nagy segítséget kapnak. Jelenleg a kedvező időjárásnak is köszönhetően 15–20%-os megtakarítással számolhatnak, de tavasszal szükség lesz energetikai fejlesztés és karbantartás végrehajtására, mivel az épületek több szempontból is korszerűtlenek.

A Szent Gellért Katolikus Iskolai Főhatóság mind a 88 telephelye önálló intézkedési tervet dolgozott ki. Takarékosági intézkedéseikben a nyitvatartási idő korlátozása, a hétvégi rendezvények felfüggesztése, a pótolható termék, helyiségek lezárása szerepelt. Így bizonyos mértékben csökkenteni tudták az energiafogyasztást.

– A fenntarthatóság érdekében változtatni kell a rögzült szokásokon, és áttérni az alternatív megoldásokra. A SZEGEKIF törekszik fejlesztésekre, melyben prioritásnak tartják a fűtés korszerűsítését. Szoros együtt-

működésben vannak az önkormányzatokkal, sok esetben a települések pályáznak az épületek felújítására, de az egyházmegye is segíti pályázatokkal az infrastrukturális fejlesztéseket – adott áttekintést az intézkedésekről Lipcsei Imre, a SZEGEKIF főigazgatója.

– A Szent Ágota Gyermekvédelmi Szolgáltató az ország 13 megyéjében lát el gyermekvédelmi szakellátási feladatokat. A lakásotthonokban igénybe tudták venni a kormányzat által nyújtott rezsitámogatást. A gazdasági helyzetre való tekintettel már 2022 szeptemberében bevezettünk takarékosági intézkedéseket. A lakásotthonokban a helyiségek tudatos használatára törekszenek. Ennek része, hogy egy táblázatban napi szinten vezetnek irodáik, telephelyeik, lakásotthonaik energiafogyasztását. Minden telephelynek napi adatszolgáltatási kötelezettsége van, így nyomon tudjuk követni a fogyasztást, és szükség esetén be tudunk avatkozni. A tudatos energiafogyasztás azt is jelenti, hogy nagy hangsúlyt fektetünk a fejlesztésekre, és figyeljük a megújuló energiaforrások alkalmazására kiírt pályázatokat – mutatta be helyzetüket Kothencz János főigazgató.

– A Gál Ferenc Egyetem az energiafogyasztás jelentős csökkentése mellett – a gázfogyasztás esetében 25%-os megtakarítás az elvárás – arra tette a hangsúlyt, hogy biztosított legyen a folyamatos jelenléti oktatás – hangsúlyozta Tóth József kancellár. Épületenergetikai szakemberek bevonásával dolgoztak ki takarékosági programot. A 2022/23-as fűtési szezon indulásától az összes mérőóra napi leolvasásával követik a fogyasztást. A megtakarítási célkitűzések eddig teljesültek, miközben a jelenléti oktatást is sikerült biztosítani.

T.

Házasságrendezés

Napjainkban sokszor találkozunk zátonyra futott házasságokkal. A második, pusztán polgári házasságban élő katolikus ember elzárja maga előtt annak lehetőségét, hogy a szentségekhez járuljon. A katolikus egyház nem ismeri el a válást: „Amit tehát Isten összekötött, azt ember ne válassa szét” (Márk 10.7). És mégis létezik az egyháznak egy olyan intézménye, ami orvoslást jelenthet azok számára, akik valóban szenvednek a helyzettől.

Ez a lehetőség pedig az egyházi érvénytelenítés ügye, a köteléki per iránti kérelem beadása. Ez a per arról szól, hogy annak a két embernek, aki Isten előtt mondott igent egymásra, minden tudása és képessége adott volt-e arra, hogy ezt a házasságot érvényesen megkösse? És ha nem így volt, akkor legyenek újra szabadok.

Egyesek úgy hiszik, kizárólag a római pápához lehet csak fordulni az ilyen kényes ügyekben. Megnyugtatóan közölhetjük, hogy az egyházmegyei bíróságnak van hatalma arra, hogy megvizsgálja a házasságokat, és megfelelő ok esetén semmissé nyilvánítsa. A házastársaknak joguk van az egyházi bíróságtól kérni a vizsgálatot. Jelen írásunknak az a célja, hogy az eljárásról rövid tájékoztatást adjon. A kérelmezők csak a házaspár lehetnek. Az eljárás a keresetlevél benyújtásával kezdődik, melynek összeállításához a bíróság jogi segítséget nyújt. A személyi adatokon túlmenően a keresetlevélnek tartalmaznia kell a házasság rövid történetét azokra a pontokra kiélezve, amelyek értelmében a kérelmező úgy véli, hogy házassága kezdettől fogva érvénytelen volt. Ennek megfelelően tartalmazza a házasságkötés előtti, alatti és utáni eseményeket. A keresetlevél beadásakor szükséges egyéb dokumentumokat is mellékelni:

a polgári válóperes ítélet másolatát, friss keletű egyházi házasságlevelet, szintén friss keletű keresetleveleket és lehetőség szerint plébánosi szavahihetőségi igazolást. A kérelmezőnek (akit a per folyamán felperesnek nevezünk) azt is elő kell adnia, hogy állításait hogyan, mi módon kívánja bizonyítani. Bizonyítani lehet tanúk-

A Szeged-Csanádi Püspöki Bíróságnak van hatalma arra, hogy megvizsgálja a házasságokat, és megfelelő ok esetén semmissé nyilvánítsa azokat.

kal, magán- és közokiratokkal stb. A tanúk nevét és elérhetőségét is meg kell adni.

A polgári válást követően az emberek – hacsak nincsenek közös gyermekek – általában nem tartják a kapcsolatot volt házastársukkal. Velük az egyházi köteléki per során sem kell majd személyesen találkozniuk – mivel a feleket és a tanúkat külön-külön hallgatja meg az ügyhallgató –, azonban szükség lesz a volt házastárs (akit a per során alperesnek nevezünk) aktuális lakcímeire vagy levelezési címére. Alperest a bíróság értesíti az eljárás elindításáról, és ő szabadon dönthet, hogy akar-e vallomást tenni vagy sem. Ha nem akar, a távolmaradása nem akadályozza az eljárás lefolytatását, de az ügy lezárásakor természetesen ugyanúgy értesítést kap a döntésről.

tesen ugyanúgy értesítést kap a döntésről.

Az ügyekben a döntést – az ítéletet – egy három főből álló bírói kollégium hozza, a bírák klerikusok. Mivel az egyház hivatalból védi a házassági köteléket, a per szereplői között van a kötelekvédő. Szükség esetén a bíróság kikérheti pszichológus, pszichiáter vagy egyéb orvosszakértő véleményét is.

Gyakran kérdezik, mennyi ideig tart egy ilyen procedura. Általánosságban azt mondhatjuk, hogy a Szeged-Csanádi Püspöki Bíróságon az ügyek fél éven belül lezárulnak.

Az eljárás költsége a Szeged-Csanádi Püspöki Bíróságon jelenleg 30 000 forint. Ha valakinek nehézséget okoz a perköltség teljes összegének megfizetése, lehetősége van perköltségcsökkentést vagy annak teljes elengedését kérni. Ilyenkor a kérelmező fél köteles hitelt érdemlő módon (pl. plébános igazolásával) igazolni a rászorultságot.

Fontos, hogy amíg a semmissé nyilvánítási eljárás nem zárul pozitív döntéssel, nem szabad új eskü-

vőhöz időpontot kitűzni, hiszen egyrészt nem biztos, hogy addigra lezajlik a per, másrészt 100%-osan senki nem tudja előre garantálni, hogy a bíróság valóban kimondja a házasság semmisségét, ugyanis nem minden esetben bizonyosodik be, hogy a házasságot – valamilyen oknál fogva – érvénytelenül kötötték. A keresetlevél megírásához és az ügyintézéshez jogi segítséget nyújt:

Porvan Irén Scholastica ügyvéd

Telefonszám: +36 20 273 6083

E-mail cím: scholastica74@gmail.com

A telefonszám hétfőtől péntekig 8–18 óra között hívható. Nem fogadott hívás esetén az ügyvéd igyekszik mindenkit mielőbb visszahívni.

DR. KOVÁCS JÓZSEF

BÍRÓSÁGI HELYNÖK

Költészet és zene harmóniája

Új időszaki kiállítással, Lackfi János és Petőfi Sándor verseivel várja februárban és márciusban a Szegedi Dóm Látogatóközpont a kultúrára szomjazókat.

Miközben Szegeden hónapokra lakat került a Somogyi-könyvtár főépületére és fiókkönyvtárainak többségére, nem várja látogatóit a Móra Ferenc Múzeum, a zárva tábla fogadja a Szent-Györgyi Albert Agórába érkezőket és a városrészek művelődési házaiba jövőket, a Szegedi Dóm Látogatóközpont továbbra is nyitva áll a kultúra szerelmesei előtt: januárban időszaki kiállítások, könyvbemutatók váltották egymást.

A kulturális pezsgés folytatódik februárban és márciusban is. *Sándor Antal* festő- és szobrászművész „Feltámadás, Hit – Zene, Teremtés” című tárlata 2023. február 9-től várja a látogatókat. A szakmai tanulmányait Budapesten, majd Párizsban végző művész öt évtizeddel ezelőtt mutatta be első önálló kiállítását.

– A szobrászművész egyéni hangú életműve a magyar képzőművészet sajátosan összetett, önálló fejezete. Figurális és nonfigurális közelítésmódja, ábrázoló művészete emberközeli. Az európai művészet évezredes formakincsére támaszkodva munkálkodik: úgy újítja meg azt, hogy közben nem feledkezik meg klasszikus gyökereiről sem. Műveit áthatja egyfajta belső csend, áhítat, meggyőződés, alázat, szellemi tartás, szeretet, ragaszkodás bizonyos elvekhez, amely maga a kereszténység. A kiállított alkotások szakralitást sugároznak: a szentség erejét, a hitet és az emelkedettséget hordozák magukban – fogalmazott a tárlatról annak kurátora, Dr. Szatlóczky Dr. Gajdóczki Zsuzsanna kultúrtörténész. A kiállítást Kiss-Rigó László, a Szeged-Csanádi Egyházmegye püspöke nyitotta meg 2023. február 9-én 17 órakor.

Másnap, azaz február 10-én 17 és 19 órakor egy #jóéjtpuszi-ra várta az érdeklődőket Lackfi János József Attila- és Prima Primissima-díjas költő, író, műfordító, valamint Szirtes Edina Mókus Erkel Ferenc-díjas, diplomáját a Liszt Ferenc Zeneművészeti Főiskola Szegedi Konzervatóriumában megszerző hegedűművész.

– Istent gyakran feltesszük a legfelső polcra, porfogónak. Pedig elképesztő közel van hozzánk, ő az ásványvizünkben a bubi, a bőrünkön a tetkó, a kártyánkban a chip, a benzinkúton a wifi, a hamburgerünkben a só, a lelünkben a furdalás és az ujjongás, tüdünkben a levegő

FOTÓ: TÓTH MARCELL

– vallja Lackfi János, aki az előadással azonos című verseskötetéből olvas fel az est során.

A korábban Hrutka Róberttel, Udvaros Dorottyával, Tompos Kátyával és más neves előadókkal együttműködő Kalmus Felicián csellóművész zenés irodalmi estjével folytatódik a Dóm Művészeti Szalon előadás-sorozata. Petőfi Sándor születésének 200. évfordulója alkalmából a zenés irodalmi műsorban a zenész *Great Great Grandma* című lemezanyaga egészül ki a Junior Prima Díjat elnyert Nagy Dániel Viktor értő tolmácsolásában előadott Petőfi-versekkel.

„Ahogy a magyar népdaloknak, úgy Petőfi verseinek is a szabadság és a szerelem talán a legmeghatározóbb motívumai. Téma párhuzamok, egymásra rímelő hangulatok, egymást kiegészítő gondolatok színes kavalkája elevenedik meg előttünk. A zene hol csak lágyan aláfesti, hol finoman kiegészíti, máskor pedig élénken reflektál a versekben megfogalmazódó képekre, gondolatokra” – olvasható a március 11-én megtartandó előadás ajánlójában.

Mindkét programra személyesen a Szegedi Dóm Látogatóközpontjában, valamint online a jegy.hu honlapján vásárolhatóak jegyek.

TÓTH MARCELL

Kétszáz éve született a szabadságharc költője

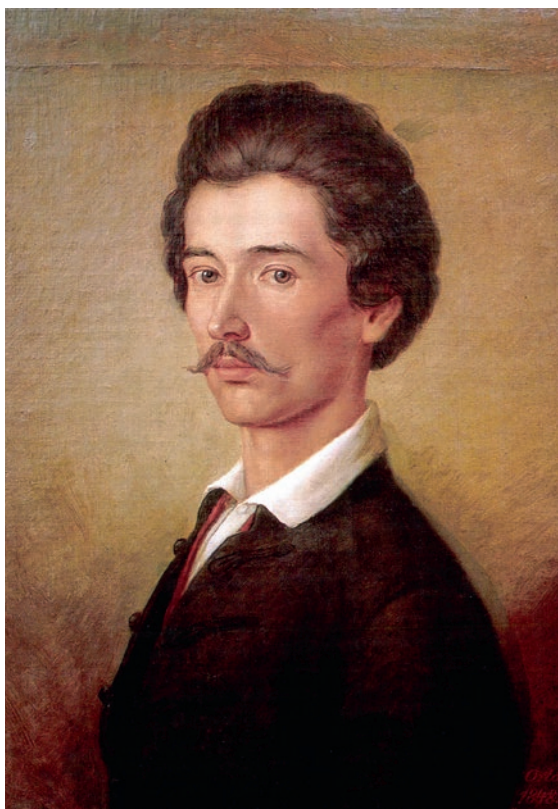
Petőfi útja Dorozsmától Mezőberényig

Az idei esztendő Petőfi-év, hiszen január elsején volt kétszáz esztendeje annak, hogy Petőfi Sándor, a magyarság talán legismertebb és egyik legnagyobb költője megszületett, akinek életútjának vannak Csongrád-Csanád és Békés vármegyei mozzanatai is.

Petőfi Sándor (1823–1849) személye a költő ősképeinek tekinthető a magyarság emlékezetében, hiszen a nemzeti romantikus költészet, s az 1848/49-es magyar forradalom és függetlenségi mozgalom nagy alakja volt, aki fiatalon elhunyt a szabadságharcban, egy, a korszakban felvilágosultnak és szokatlanul műveltnek számító özvegyet, Szendrey Júliát és egy piciny gyermeket, Petőfi Zoltánt hagyva hátra. Ezek miatt a magyarság tragikus sorsát ismerő és a nemzetért felelősséget vállaló, ugyanakkor anyanyelvünket hol játékos könnyedséggel, hol tragikus hangoltsággal formáló alkotó művész alakját ismerte meg benne a korabeli és a későbbi hazai közvélemény.

Petőfi Sándor nevét mindenki ismeri, aki a köznevelés színterében valaha is tanult. Vélhetően művei közül a kisebbeknek az *Anyám tyúkjá* című verse, a nagyobbaknak a *Nemzeti dal* jut először eszébe, de elbeszélő költeményei, prózai alkotásai, színműve és műfordításai is maradtak fenn. Kalandos életet élt: volt vándorszínművész, lapszerkesztő, halhatatlanná mégis 1848. március 15-i szerepvállalásával vált, s lett – Fekete Sándor író, irodalomtörténeti kutató kifejezésével élve – „a szabadságharc költője”.

Az irodalomtörténeti kutatás egyik irányzata – amelyhez többek között a Petőfi-hagyományokat is gyűjtő és

Orlai Petrich Soma: Petőfi Sándor, 1840

elemző Dienes András irodalomtörténész is tartozott – feltételezte, hogy 1849 júliusában vagy augusztusában tartózkodhatott egy ideig, az országgyűléssel együtt Petőfi Szegeden. Péter László professzor, Szeged egykori díszpolgára azonban írásaiban rámutatott: pusztán legenda a nagy költő szegedi tartózkodása. Azt viszont felvetette, hogy 1848 júniusában, az első népképviselői parlamenti

választások idején, amikor a szabadszállási kerület képviselőjelöltje volt Petőfi – ahol aztán nem szerzett mandátumot –, kampánykörútján 1848. június 7-én megfordult a napjainkban Szegedhez tartozó Kiskundorozsmán is. A politizáló költőt ez a választási vereség egyébként nagyon megviselte. Petőfi többször időzött – 1842-ben egy hónapot, 1843-ban egy hetet és 1849 nyarán is heteket – Mezőberényben, ahol másodunokatestvére, Orlai Petrich Soma festőművész és családja

vendége volt. Ez utóbbi útjára elkísérte felesége, Szendrey Júlia és kislánya, valamint annak dajkája is. Irodalmi és családi kapcsolatainak ápolása mellett – amelyről számos innen keltezett levele és több kortársi visszaemlékezés tanúskodik – a költő dolgozott is Mezőberényben. Megírta bájos, ugyanakkor irodalmi értékű apai vallomását gyermekéről – kitérve szüleinek halála miatti gyászára is – a *Zoltán fiam életrajza hét hónapos koráig* című munkáját. Mezőberényben született, az 1849. július 6. és 17. közötti napokban írt utolsó fennmaradt verse is, a *Szörnyű idők* című költemény, amelyben a szabadságharc

kegyetlen kudarcai és súlyos veszteségei, valamint az akkoriban tetőző kolerajárvány miatti kilátástalanság és pesszimizmus érzése jelent meg. Petőfi Sándor Mezőberényből indult vissza Bem József táborába, hogy folytassa részvételét a szabadságharcban, amelynek során végül 1849. július 31-én, huszonhat éves korában elesett a segesvári csatában.

MIKLÓS PÉTER

Visszatekintés az ÁGOTA karácsonyi ünnepségére

Az együttlét öröme és az álmok beteljesülése

A Szeged-Csanádi Egyházmegye Szent Ágota Gyermekvédelmi Szolgáltatója és az ÁGOTA® Alapítvány – néhány év kényszerű kihagyás után – újra megrendezte hagyományos karácsonyi ünnepségét. A rendezvényre a szolgáltatói területük 13 megyéjéből 750 nevelőszülőnél vagy lakásotthonban élő gyermek érkezett a szegedi Szent Gellért Fórum hatalmas, karácsonyi díszbe öltözött csarnokába.

A gyermekeket és kísérőiket ünnepi hangulat fogadta csodásan terített asztalokkal, fényárban úszó karácsonyfával és többszáz, névre szóló ajándécsomaggal. A gyermekek az adventi időszak kezdetén levelet írtak az angyalkának, amelyben elárulták, milyen ajándékre vágnak. Az ÁGOTA Karácsony legfontosabb pillanatai azok voltak, amikor a 750 gyermek az ajándékokat bontogatva szembesült azzal, hogy a vágyaik valóra válhatnak. Csoda történt tehát ezen az estén, a levelekben megfogalmazott kívánságok egytől egyig mind teljesültek köszönhetően annak a 46 támogatónak, akik szebbé kívánták tenni a Szent Ágota Gyermekvédelmi Szolgáltató gondoskodásában élő gyermekek karácsonyát.

Az ünnepi hangulatról nemcsak az ajándékok gondoskodtak, hanem a szép műsor is, amellyel az ÁGOTA Közösség készült. Kiss Rigó László szeged-csanádi püspök rendkívül közvetlenül szólt az ünneplő közönséghez. Köszönetet mondott az ÁGOTA Alapítvány és a Szent Ágota Gyermekvédelmi Szolgáltató munkatársainak, a nevelőszülőknél áldozatos munkájukért, szolgálatukért.

Az eseményen részt vett Fülöp Attila, a Belügyminisztérium gondoskodáspolitikáért felelős államtitkára is.

– Az ÁGOTA Közösség erénye az, akármi történik is a nagyvilágban, hazánkban, biztos pontokat, kapaszkodókat nyújtson a családjukból kiemelt gyermekeknek és fiataloknak – hangsúlyozta.

Az ünnepi köszöntők után az ÁGOTA Közösség munkatársainak fáradhatatlan munkáját ismerte el Kothencz János.

– A Szent Ágota Gyermekvédelmi Szolgáltató közel 7000 gyermekről gondoskodik az ország 13 megyéjéből. Mindezt 3000 olyan kollégával teszi, akik mindennap ajándékai igyekeznek lenni a ránk bízott gyermekeknek – emelte ki a főigazgató. A díjazottak sorában szerepeltek nevelőszülők, gyermekfelügyelők, nevelőszülői tanácsadók, szakmai vezetők, területi igazgatók, főigazgató-helyettesek, valamint nem gyermekvédelmi területen dolgozó kollégák is. A díjazottak zárásaként Szabadics Zoltánnak és családjának mondott köszönetet Kothencz János az évek óta tartó rendszeres, önzetlen segítségükért.

Az ünnepi műsor tetőpontja Jókai Mór: *Melyiket a kilenc közül?* című novellájából készített előadás volt. A színdarabban nevelőszülőknél és lakásotthonokban élő fiatalok játszották a szerepeket.

– Azért készültünk ezzel az előadással, hogy minél nagyobb ajándékai legyünk egymásnak – fogalmazott a darabban főszerepet játszó Ágoston Alex, aki már három éve él a szegedi lakásotthonban. – Tizenhatan élünk a lakásotthonban. Nagyon szeretjük egymást, olyanok vagyunk, mint egy nagy család – mondta.

BOLDOG DANIELLA – HAJÓ EDINA

FOTÓK: KARNOK CSABA

Szeretetteljes szociális gondoskodás egyházmegyei háttérrel

A Szeged-Csanádi Egyházmegye szociális intézményrendszerét 12 évvel ezelőtt Kiss-Rigó László püspök hozta létre. A korábbi, erősen széttagolt, szervezeti szintű szolgáltatásokból Ritz Judit főigazgatónak sikerült olyan egységes hálózatot kialakítania, amelyben az ellátást a kereszténységből fakadó önzetlenség és szakmai profizmus jellemzi. A Bálint Sándor Egyházmegyei Szeretetszolgálathoz jelenleg hat intézmény tartozik, és mintegy ezer ellátottnak nyújt törődést.

háttérrel

FOTÓK: GÉMES SÁNDOR

középpontjában a segítségre szoruló ember áll, az is fontos, hogy kiegyensúlyozott legyen a kapcsolatunk a hozzátartozókkal is – hangsúlyozza Ritz Judit.

Szükség van a keresztény szemléletű gondoskodásra

Ma már egyre elterjedtebb, hogy a szociális intézményrendszer is bekapcsolódik az ellátásra szoruló, idős családtagok gondozásába. A társadalmi szolidaritás természetes, hiszen a munkával töltött évtizedek után jár a méltósággal megélt időskor is.

Az egyházmegyei szolgáltató intézményei között van, amely alapellátást nyújt, tehát olyan idősekről gondoskodik, akik saját otthonukban élnek, de már mások segítségére szorulnak.

– A hódmezővásárhelyi Gondoskodás háza munkatársaira elsősorban a lakókörnyezet rendbentartásában, az étkezésben, a szociális és egészségügyi ellátásokban támaszkodhatnak az idősek. Az épületet fenntartó Badalik Bertalan Szociális Szolgáltatón keresztül jelzőrendszert is működtetünk, amely a váratlan veszélyhelyzetek elhárításában segít. A nappali ellátást igénylők az Aranyházban tölthetik az időt, itt különböző programokat szervezünk nekik – mondja a főigazgató, majd hozzáteszi: ezen a településen a szo-

ciális gondoskodás kiterjed a hajléktalanokra is: nappali melegedőt, éjjeli menedékhelyet és átmeneti szállást tartanak fenn számukra, olyan ritka szolgáltatásokkal, mint a csomagmegőrző vagy a háziorvosi ellátás.

Mindenkinek jár a személyre szabott törődés

Amikor az idős családtagnál rosszabbodnak az önellátási képességek, akkor szakszerű ellátásra van szükség. Ilyen szolgáltatást nyújtó intézménnyel Szegeden és Újkígyóson is rendelkeznek.

– A szeretetotthonainkba a napi 4 órát meghaladó ápolásra, teljeskörű ellátásra szoruló, nyugdíjkorhatárt betöltött idősek költözhetnek ▶

Emberség és szakmaiság

A szeretetszolgálat a Szociális Munka Etikai Kódexének iránymutatásán túl a hit és az erkölcs szabályai mentén kialakított gyakorlatot követ. Hogy ez mit jelent a mindennapokban, azt a Toronyirány olvasóinak Ritz Judit főigazgató részletezi, aki éppen harminc éve állt az egyházmegye szociális területének szolgálatába.

– A segítségnyújtást mindenkor a szolgáltatásokat igénybe vevők szükségleteihez igazítjuk. Nagyon fontos számunkra, hogy a megfelelő tárgyi, illetve személyi feltételek mellett emberséges hozzáállással forduljunk mindenkihez. A szeretetszolgálat arra is ügyel, hogy a munkatársaink a szakképzettségen túl kiváló emberi tulajdonságokkal is rendelkezzenek. Bár a munkánk

► be. Mindegyikkel az egészségi, szociális és a pszichés állapotuknak megfelelően törődünk – mondja a szakellátásnak erről a formájáról a szakember.

Az egyházmegyei intézményrendszer gondoskodása kiterjed a fogyatékkal élőkre is.

– A szegedi Kálvária Védőotthonunk szolgáltatásait az értelmi- és halmozottan fogyatékos embertársaink vehetik igénybe. A lakóotthonban élőknek a meglévő képességeiknek megfelelően gondozzuk, arra törekszünk, hogy tartalmas, emberhez méltó életet biztosítsunk számukra

is – hangsúlyozza a főigazgató. Ritz Judit szerint bár a szociális gondoskodás sokrétű és odaadást igénylő területein dolgozni egyszerre nehéz és lélekiemelő, a szeretetszolgálat munkatársainak biztos hátteret teremt ehhez az egyházmegye.

VARGA MÁRTA

2022-ben is átadták a Caritas Hungarica-díjakat

Szeretettel szolgálnak

Harminchat, az ország legkülönbözőbb részeiben tevékenykedő önkéntes munkatárs vehetett át 2022 őszén Budapesten Caritas Hungarica-díjat. Közülük hárman, Róka Rudolfné, Sziogyártó Andrásné és Tapasztó Béláné a Szeged-Csanádi Egyházmegyéhez tartozó karitás csoportok önkéntesei, akik áldozatos munkájukkal méltán érdemelték ki az elismerést.

Immáron egy évtizede adják át minden évben a Katolikus Karitász vezetősége által alapított Caritas Hungarica-díjakat. Az elismeréssel a kezdetektől fogva arról szeretnék biztosítani a karitás önkénteseit, hogy példaértékű és követendő munkát végeznek. Emellett motiválni is kívánják a közösségeket, hogy tagjaik végezzenek jótékonyági tevékenységet, ezért állítják példaképül azokat a híveket, akik Jézus tanítása szellemében önzetlenül segítenek a rászorulóknak.

A díjátadó ünnepségen Spányi Antal püspök, a Katolikus Karitász elnöke és Écsy Gábor országos igazgató adták át az elismeréseket.

A Szeged-Csanádi Egyházmegyéhez tartozó karitás csoportok közül a dombiratosi, a nagyszénási és a mezőhegyesi közösségeket érte az a megtiszteltetés, hogy egy-egy tagjuk képviselhette őket a díjátadón.

Róka Rudolfné Irénke, a dombiratosi Szent Anna Plébánia Karitás Csoport önkéntese szervezte meg 2001-ben Dombiratoson a karitás csoportot. Azóta is elkötelezett vezetője a közösségnek. Hajdani polgármesterként nagy rálátása volt a helyi családok szociális helyze-

tére, amelyet azóta is kamatoztat. Kifogyhatatlan energiával szervezi a jótékonyági programokat, gyűjtéseket és az adományok kiosztását. Sziogyártó Andrásné Marika 12 éven át volt a nagyszénási Casciai Szent

A Caritas Hungarica-díjat Spányi Antal püspöktől vette át Sziogyártó Andrásné

Rita Karitás Csoport vezetője, majd ezt követően továbbra is lelkes önkéntese maradt a csoportnak. Karitatív elhivatottsága egész életét áthatotta, hiszen munkájában is házi segítségnyújtásban dolgozott, így még inkább ismerte a rábízottak fizikai és lelki szükségleteit.

A 82 éves mezőhegyesi Tapasztó Béláné Julika a Szent György Karitás Csoport tagjaként vehette át az elismerést. Julika 15 éve önkénteskedik. Minden tevékenységből nagy

Tapasztó Béláné is átveszi a díjat

buzgalommal veszi ki részét, erénye a közösségi szellem, a kiváló emberismeret és a nagyfokú emberszeretet. A nehéz helyzetben élőknek saját erőből is támogatja, rendszeresen készít meleg ételt rászorulóknak. Mivel nyugdíjazásáig óvónőként dolgozott, ismeri a családok helyzetét, így tudja, kinek mire van szüksége, bizalommal fordulnak hozzá a családok.

Munkájuk pótolhatatlan

– A Caritas Hungarica-díjazottak elhivatottsága, emberi tartása és nem szűnő tenni akarása példaértékű a katolikus közösség minden tagjának. Nem győzöm hangsúlyozni, hogy önkénteseink pótolhatatlanul fontos munkát végeznek – emelte ki Kothencz János. – Ők, ha szükséges, nemcsak tárgyakkal, étellel, meleg takaróval támogatják az elesetteket, hanem jó szóval és szeretettel. Ezúton is köszönöm önkénteseink munkáját, a díjazottaknak pedig gratulálok – tette hozzá a Szeged-Csanádi Egyházmegye Karitász koordinátora.

B. D.

Kulturális mozaik

Kettős bicentenárium

Az idei január a kétszázas évszám bővületében telt: 1823. január 1-jén látta meg a napvilágot a magyarság örökre első költője, *Petőfi Sándor*. Ugyanezen esztendő januárjának 22. napján tette ki a pontot a család szatmárcekei udvarházában nemzeti Himnuszunk tisztázatának végére *Kölcsy Ferenc*. Az első évforduló az idei Petőfi-emlékvé apropója, az utóbbi hagyományosan a Magyar Kultúra Emléknapját jelöli a naptárban.

A Petőfi-évfordulót szavalóversenyek, zenés irodalmi pódiumműsorok köszöntötték a megye közművelődési intézményeiben és iskoláiban. A hódmezővásárhelyi Bessenyei Ferenc Művelődési Központban Petőfi szatirikus társadalomkritikája, *A helység kalapácsa* került színre. Petőfi és Szendrey Júlia szerelmének története a csongrádi előadóművész-páros, *Dezső Dóra és Szűcs Miklós* jóvoltából kelt életre. Szegeden flashmob köszöntötte a kettős bicentenáriumot a Dóm téren, ahol a két jubiláns költőóriás szobrának megkoszorúzását követően a nemzeti színekben pompázó, hatalmas 200-as számot formázó embergyűrűk mutatták az égboltozat felé kettős évfordulónk jelképes számát.

A Magyar Kultúra Napjához három kiállítás megnyitása is csatlakozott az egyházmegye területén. A Szegedi Tudományegyetem Rektori Hivatalának átriumában *Balló Andrea* festőművész tárta a közönség elé elementáris erejű absztrakt képeinek legfrissebb kollekcióját. A makói városházán az idén 95 éves, fáradhatatlanul tevékeny grafikusművész, számtalan magyar

termék- és cégemléma megalkotója, a város díszpolgára, *Szekeres István* mutatta be életműve kevésbé ismert, bensőséges, lírai termését. A szentesi Koszta József Múzeum a magyarságtudat, kulturális identitásunk fontosságát igyekezett megvilágítani a Magyar Kultúra napján megnyílt, „*Neked mit jelent, hogy Hí a hazá?*” című tárlatával, amelyen a Moholy-Nagy Művészeti Egyetem hallgatóinak fotói adnak kortársi feleleteket a Nemzeti dal felszólítására. Különleges kezdeményezéssel csatlakozott a Himnusz évfordulójához az SZTE Földrajzi és Földtudományi Intézete: a nemzeti imánk egyes költői képeihez társított fotók az online térben tekinthetők meg a <https://storymaps.arcgis.com/stories/d083c54228144ce5b3a61fa45189fcd> webcímen.

Petőfi szobor a szegedi Dóm téri Pantheonban

Thália és a szénszünet

Az energiaválság miatt legtöbb előadóművészeti intézményünk és kiállítóhelyünk műsortervének átalakítására kényszerült a téli hónapokra. Ezzel is magyarázható, hogy a múlt esztendő utolsó hónapjában a szokásos karácsonyi kulturá-

lis kínálatnál is gazdagabb választék csalogatta a lelki tartalékra áhító publikumot. A Szegedi Nemzeti Színház ifj. Johann Strauss kihagyhatatlan szilveszteri mutatványával, *A denevérrel* készült, miközben telt házakat vonzott *A csókos asszony* című édesbús zenés komédia is. A szénszünet idejére a teátrum interneten tette elérhetővé korábbi bemutatóinak – többek között az 1984 és a *Mária országa* című színműveknek – főlvetelét. Békéscsabán Kocsák Tibor és Bozsó József mesemusicalje, a *Hagymácska* szolgálta a karácsonyi ráhangolódást. A válsághelyzet versenyelőnyhöz juttatta a kisebb fenntartási költségű előadóhelyeket: Szentesen a békéscsabai társulat előbemutatójaként Gogol *A revizor*ával várta publikumát a Tóth József Színház, a Megyeházán pedig Hűvösvölgyi Ildikó versműsorának, *Az éjszaka csodáinak* tapsolhatta a közönség.

Szegedi siker Zürichben

A zürichi *Tonhalle* a világ egyik legnevesebb komolyzenei koncerthelyszíne: az 1895-ben fölavatott, nemrégiben eredeti pompájában fölújított intézményben a legjelesebb klasszikus előadók adják egymásnak a kilincset. A Tonhalléban föllépni garancia a zenei minőségre, egy ottani vendégjáték nem csupán az együttesekben zajló zenei munka visszaigazolása, de jelentősen megnöveli az előadók nemzetközi ismertségét és rangját. Épp ezért följegyzésre érdemes a *Szegedi Szimfonikus Zenekar* december 26-i vendégjátéka, amelynek műsorán egy Dvořák–Smetana–Ravel illetve egy Csajkovszkij–Rimszkij–Korsakov összeállítás szerepelt. A két hangversenynek különös hangsúlyt ad, hogy a zürichi koncerttermet a szegedi muzsikusok második otthonát, a Szegedi Nemzeti Színházat tervező építészpáros, a bécsi Fellner és Helmer alkotta meg.

MARTON ÁRPÁD

A denevér (Szegedi Nemzeti Színház)

XVI. Benedek pápa emlékezete

Szeretet az igazságban

A tavalyi év utolsó napján a Vatikánban elhunyt XVI. Benedek emeritus pápa, aki 2005. április 19-i megválasztása és 2013. február 28-i hatályú lemondása között állt a katolikus egyház élén, mint annak látható feje.

XVI. Benedek pápa – hivatalos nevén Joseph Aloisius Ratzinger – a bajorországi Marktl mezővárosában született 1927. április 16-án. A második világháborúban német sorkatonaként szolgált, többek között Magyarországon, ám megszökött a hadseregből, majd amerikai fogságba esett. 1946 és 1951 között teológiai és filozófiai tanulmányokat folytatott. 1951. június 29-én szentelték pappá. Ezt követően több főiskolán és egyetemen oktatott, s már nagynevű teológusprofesszor volt, amikor 1977-ben Szent VI. Pál pápa münchen-freisingi érsekké nevezte ki, illetve a bíborosi méltóságot adományozta neki. Érseki szolgálatáról öt évvel később lemondott. Szent II. János Pál ugyanis az egyik fontos római kormányzó, a Hittani Kongregáció prefektusává nevezte ki. Ezen a poszton elsődleges feladata a biblikus alapokon álló és a szenthagyomány révén értelmezett és továbbadott katolikus hit megőrzése és terjesztése volt. 2002-ben a bíborosi kollégium dékánja és Ostia bíboros-püspöke lett. Ezen tisztség a hagyomány szerint a katolikus egyházi hierarchia második helye, azaz a római püspöki – a pápai – méltóság után a második legmagasabb rangú főpapi megbízatás.

2005. április 19-én, II. János Pál halálát követően választották meg a bíborosok a katolikus egyház vezetőjévé, hivatalába öt nappal később iktatták be. Egyházfői méltóságáról

való lemondását 2013. február 11-én jelentette be. Utódjául az egyetemes főpásztori szolgálatot ma is ellátó Ferenc pápa került megválasztásra.

XVI. Benedek több szempontból is különlegesnek számít a modernkori pápák között. Hivatalba lépésekor ugyanis csaknem fél évezred elteltével került ismét német egyházi sze-

mély Róma püspöke székébe. Pápai neve kiválasztásakor nem közvetlen elődeit követte, hanem egyrészt a bencés rendet megalapító Nursiai Szent Benedek, Európa egyik védőszentje, másrészt az első világháború idején pontifikáló, a béke pápájának nevezett XV. Benedek iránti tisztelete kifejezésére választott nevet.

A huszonhét évig az egyház élén álló II. János Pál és a napjainkban is hivatalban lévő Ferenc pápa inkább „lelkipásztori típusú” főpap, míg XVI. Benedek inkább „tudós teológus típusú” egyházfő. Mint pápa

jelentette meg háromkötetes biblia-tudományi munkáját, *A Názáreti Jézus* című művét, amely több szempontból is különleges volt. Egyrészt egy szisztematikus teológiával foglalkozó professzor biblikus szövegmagyarázó és -értelmező összegzést publikált, másrészt pedig az egyház látható fejeként nem konkrét teológiai, társadalmi vagy lelkipásztori kérdéssről fejtette ki nézeteit, hanem – szó szerint „radikálisan” – a kereszténység Jézus Krisztus-i gyökereihez nyúlt vissza.

Egyháztörténetileg kuriózumnak számított lemondása. Korábban évszázadokig nem volt rá példa, hogy a katolikus egyház legitim vezetője önként és saját meggyőződéséből – vagyis nem külső nyomásra és kényszer hatására – távozzon posztjáról (a pápaság történetében ez volt a harmadik ilyen eset).

XVI. Benedek pápa három körlevelet adott ki:

- *Deus caritas est*
(Az Isten szeretet),
2005. december 25.;
- *Spe salvi*
(Reményben megváltva),
2007. november 30.;
- *Caritas in veritate*
(Szeretet az igazságban),
2009. június 29.

Ez utóbbiban olvashatjuk a következő gondolatokat. „A szeretet az a rendkívüli erő, amely arra ösztönzi az embereket, hogy bátran és nagylelkűen elkötelezzék magukat az igazságosság és a béke iránt. Olyan erő ez, amely Istentől, az örök Szeretettől és az abszolút Igazságtól ered. Minden egyes ember akkor találja meg önnön javát, ha Isten róla alkotott tervéhez ragaszkodik és azt teljességgel megvalósítja, ugyanis ebben a tervben talál rá a maga igazságára, és az ezen igazsághoz való ragaszkodás az, amely által szabaddá válik.” M. P.

Soha nem látott méreteket ölt a keresztényüldözés

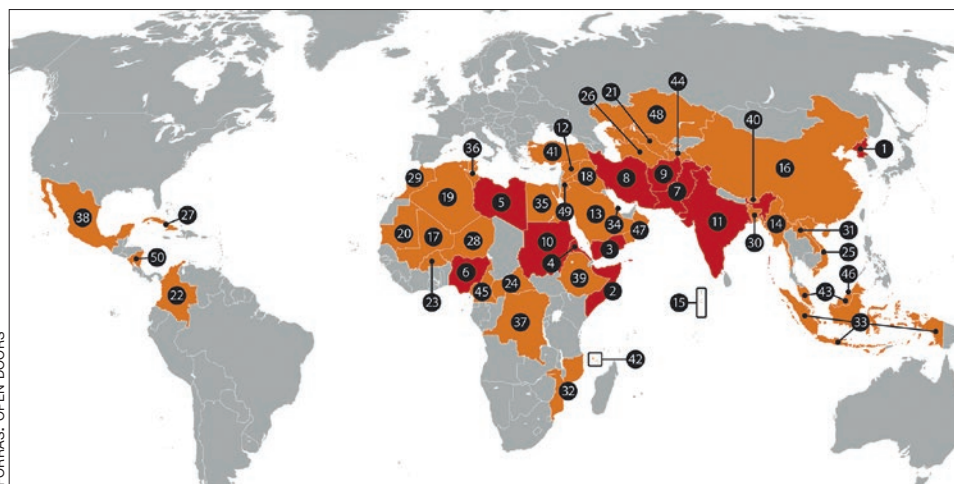
Az Open Doors nemzetközi keresztény jogvédő szervezet jelentése szerint 2022-ben a világon több mint 360 millió embert ért üldöztetés keresztény hite miatt.

Az Open Doors 1993 óta adja ki éves jelentését a keresztényüldözés helyzetéről. Wybo Nicolai, az Open Doors korábbi szakterületi igazgatója, aki annak idején elindította a *World Watch List* című jelentést, kiemelte, hogy azon országok száma, ahol magas szintű üldöztetés zajlik, majdnem megduplázódott az első lista elkészítése óta. „Ugyanakkor, azt figyeltük meg, hogy nemcsak az üldözés mértéke, hanem eközben Krisztus testének, az

vagy elmenekültek, a kevés ott maradó hívő pedig titokban kénytelen gyakorolni vallását, miként az őskeresztény egyházban tették – mutatott rá Cristian Nani, a jogvédő szervezet olaszországi igazgatója. Hozzátette: napjaink egyre meghatározóbb jelensége a „menekült egyház” az üldözés elől menekülő nagyszámú keresztény miatt.

Tavaly tizenegy országban rendkívül magas szintű volt az üldözés, ezek sorrendben a következők: Észak-Korea, Szomália, Jemen, Eritrea, Líbia, Nigéria, Pakisztán, Irán, Afganisztán, Szudán és India. A listán szereplő ötven országban mintegy 312 millió keresztény néz szembe nagyon magas vagy rendkívüli magas szintű erőszakkal. A 2022-es évben 5621 hívőt gyilkoltak meg világszerte, 4542 főt tartóztattak le keresztény hite miatt, és 2110 templomot támadtak meg.

A jelentés szerint Afrika szub-szaharai (a Szaharától délre fekvő) térségében „példátlan mértékű” a keresztényekkel szembeni erőszak. Az összes megölt hívő közel 90%-át, 5014 főt Nigériában végeztek ki. A keresztényekkel szemben elkövetett emberrablások 90%-a szintén Nigériában történt, ahol Nani szerint üzletszerűen zajlik az emberrablás az iszlamista szélsőséges csoportok és más fegyveres alakulatok részéről.

FORRÁS: OPEN DOORS

egyháznak a mérete és ereje is növekedett” – hangsúlyozta Nicolai.

A 2023. január 18-án bemutatott, a 2022-es évről szóló dokumentum rávilágított, hogy az elmúlt három évtized alatt a keresztényüldözés mértéke folyamatosan nőtt. A jelentés annak az ötven országnak a listáját tartalmazza, ahol a keresztények magas vagy rendkívül magas szintű diszkriminációval és üldöztetéssel szembesülnek. A lista élén – miként a 2021-es év kivételével 2002 óta minden évben – Észak-Korea áll, ahol legújabbban a 2020-as reakciós gondolkodás elleni törvény értelmében a keresztényekre is letartóztatás, munkatábor, kínzás vagy akár kivégzés várhat pusztán hitük miatt.

A megelőző évben a listát Afganisztán vezette a tálib hatalomátvétel következtében, és az ország 2022-ben is azon tíz ország közé került, ahol a legrosszabb körülmények között élnek a keresztények. A kilencedik helyre rangsorolt országban a keresztényeket vagy megölték,

Nani elmondta, hogy az éves jelentés közreadása mellett az Open Doors azon is dolgozik, hogy „radikális megoldásokat” találjanak az üldözés felszámolására, hogy „az erőszak ördögi körét megtörjék”. Emellett abban is segítik az üldözött keresztényeket, hogy gyógyulást találjanak, és meg tudjanak bocsátani üldözőiknek.

Andrea Benzo, az olasz külügyminisztérium vallásszabadság védelméért felelős különleges megbízottja a keresztényüldözés jelenségét nem csupán a vallásszabadság hiányának tekinti, hanem egyenesen a társadalom kudarcának tartja. Megjegyezte, hogy bizonyos szabadságjogok nagyon népszerűen a nyugati országokban, míg a vallásszabadsághoz való alapvető jogot semmibe veszik. Ferenc pápa a január 18-i általános kihallgatás után az üldözött keresztényekért kérte a hívők imáját annak kapcsán, hogy január 15-én a nigériai Kafin-Koro településen banditák felgyújtották a plébániát, és megölték Isaac Achi plébánost.

KAMOCSA GÁBOR

Nemzetközi meccsekkel erősödik a szegediek harci szelleme

Ellenállóbbak lettek a szegedi játékosok a nemzetközi mérkőzéseknek köszönhetően. A Szeged-Csanád Grosics Akadémia utánpótlásában egyre gyakoribbá válnak a határon túli ellenféllel vívott meccsek, ennek pedig számos pozitív hozadéka van.

Régi terv volt a Szeged-Csanád Grosics Akadémia utánpótlás szakmai vezetésében, hogy nagyobb számban szerepeljenek csapataink nemzetközi tornákon. Mára ez az egykori elképzelés lényegében megvalósult, hiszen amikor a bajnoki kötelezettségek erre lehetőséget adnak, kis túlzással folyamatosan játszanak korosztályos együtteseink erős határon túli gárdákkal. A tavalyi év vége felé szerbiai és romániai labdarúgók látogattak a Szent Gellért Fórum sportcsarnokába, a napokban szintén Szegeden a vajdasági Nyers István Akadémia és a Fortuna Arad együttese mérkőztek meg többek között a Szeged-Csanád Grosics Akadémia szegedi és gyulai csapataival. Persze nemcsak a külföldi klubok érkeznek a Tisza partjára,

a mieink is gyakran utaznak a határon túlra, így a szabadkai Szpartak, a belgrádi Partizan, a Csukaricski, a temesvári Politechnika és az UTA Arad otthonában is szerepeltek a közelmúltban korosztályos együtteseink. Ezeken a tornákon pedig nem egy esetben még távolabbi, vagyis horvát, észak-macedón vagy éppen görög csapatokkal is összezsáptak a szegedi fiúk. Az eddigi tapasztalatok egyértelműen pozitívnak mondhatók.

– Ha külföldi csapatokkal játszunk, egészen más impulzus éri a játékosainkat, de a szülői, szurkolói kultúrával kapcsolatban is szerezhettünk tapasztalatokat. A legfontosabb különbség az, hogy a határon túli játékosok általában más mentalitással bírnak, e tekintetben nagyon sokat

lehet tanulni tőlük. Kicsit leegyszerűsítve arra gondolok például, hogy egészen másképp állnak a hibákhoz. Náluk nincs sajnálkozás, hanem mennek tovább, és igyekeznek javítani. Más a felfogásuk a fizikai kontaktokkal kapcsolatban. Egy keményebb, de szabályos ütközést fel sem vesznek, akkor sem, ha éppen fáj nekik. Ami számunkra jó hír, hogy azok a csapataink, amelyek ilyen meccseken pályára léptek, alkalmazzák a tanulatokat, ha szabad úgy fogalmaznom, ellenállóbbak lettek, megerősödött a harci szellemük – mondta Herczeg Gábor szakmai vezető.

A gyerekek számára minden nemzetközi meccs maradandó élményként szolgál, hiszen ezeken a találkozókön kicsit mégiscsak Magyarországot képviselik, és akár nehezített körülmények között is helyt kell állniuk.

– Az összes külföldi utazás nagy élmény, olyanok ezek, mint egy jó értelemben vett osztálykirándulás. Ősszel az U14-gyel Újvidéken vetünk részt egy meghívásos tornán, ami azt jelenti, hogy már ismertek minket, és tudták, jó stílusú futballt játszunk, ezért léphettünk pályára. Az első nap három meccset játszottunk. Este még elmentünk megnézni a helyi bajnoki mérkőzést, így mire a fiúk ágyba kerültek, alaposan elfáradtak. Másnap aztán így kellett teljesíteniük a pályán. Vagyis már most kipróbálták, milyen az, amikor közel sem optimális helyzetben kell maximumot nyújtani. Erre a tapasztalatra, az ilyen helyzetekben követendő magatartásra később nagy szükségük lesz – fogalmazott Herczeg Gábor.

A szegedi tervek a jövőt illetően ambiciózusak, hiszen júniusban egy nagy nemzetközi tornasorozat állomásának adhat otthont a Szent Gellért Fórum.

cs. á.

Betlehemezők gyűjtöttek adományt

Többször is bemutatta betlehemes előadását a kistelekiek csapata a városban, és ezzel párhuzamosan adományt gyűjtöttek a háború sújtotta Kárpátalján árván maradt magyar

gyerekeknek. A Szent István Király Plébánia hittanosaiból álló csapat benevezett az Európai Magyar Fiatalságért Alapítvány által kiírt nemzetközi betlehemes versenybe – több mint száz társaság jelentkezett –, amelyet az előző években már ötször megnyert, így eljutottak Ferenc pápához a Vatikánba és az Európai Parlamentbe is.

A dómba is megérkezett a béke lángja

A Magyar Cserkészszövetség V. Dél-Alföldi kerületének cserkészei hozták a szegedi dómba december 17-én a béke lángját, amely Betlehemből érkezett a székesegyházba. Egy oszt-rák cserkészcsapat ötlete nyomán

1986 óta minden adventben egy gyermek elindul Jézus születésének helyszínére, hogy a betlehemi Születés Bazilikában található örökmécsesből lángot vegyen. Ezután a különleges karácsonyi szimbólumot repülővel Bécsbe szállítják, ahol szétesztják a különböző nemzetek képviselői

Bemutatták a Batthyány-Strattmann László életéről szóló dokumentumfilmet

Kiss-Rigó László püspök volt egyik fővédnöke annak az eseménynek, melyen bemutatták Kiss Stefán Mónika dokumentumfilmjét Boldog Batthyány-Strattmann Lászlóról. Az orvosok hercege című alkotást első ízben január 27-én Budapesten láthatta a közönség.

Soltész Miklós, a Miniszterelnökség egyházi és nemzetiségi kapcsolatokért felelős államtitkára a premier előtt felidézte: Batthyány-Strattmann Lászlót 20 évvel ezelőtt avatta boldoggá Szent II. János Pál pápa.

Balog Zoltán református püspök, a program egyik fővédnöke hangsúlyozta: Batthyány-Strattmann László életművében az „orvostudomány eszközeivel való gyógyítás és a Lélekkel, Isten lelkével való gyógyítás nem egymás alternatívái voltak, hanem összetartoztak.

Kiss-Rigó László püspök, az esemény másik fővédnöke arról beszélt, hogy ezekben a nehéz időkben külön köszönetet érdemelnek azok, akik egy olyan embernek,

mint Batthyány-Strattmann László, nemcsak az emlékét őrzik, hanem az életét és példáját hozzáférhetővé is teszik a mai társadalom számára.

Az eseményen Batthyány-Schmidt Margit, a film producere emlékezett, Batthyány-Strattmann László (1870–1931) szemészorvosként vált híressé, akit a közvélemény a „szegények orvosaként” ismer, hiszen ingyenesen gyógyította a súlyos szembetegségben szenvedőket, több ezer ember látását mentve meg ezáltal.

Élete során több mint harmincezer szemműtétet végzett.

A fővárosi bemutatót követően számos vidéki helyszínen – egybek mellett Körmenden, Szombathelyen, Kaposváron és Felsőörsön – kívánnák megismertetni a nagyközönséggel az orvos életútját bemutató 50 perces dokumentumfilmet. Feladatai mindvégig érintették az egyházi oktatást, a kormányzati egyházi kapcsolatokat.

T.

között. A szegedi eseményen *Köllő Sándor* káplán úgy fogalmazott, ez a láng az összetartozás, a biztonság, a kölcsönös szeretet és bizalom jele.

Szeretetlenkenyerek sülték a papi szemináriumban

Frissen sült kenyér illata lengte be december 17-én a Szent Gellért Szeminárium épületét. A sütőben egymás után pirultak a szeretetlenkenyerek a papnövendékek jótekonysági akciónak részeként. Egy másik helyiségben rászoruló gyerekeknek állítottak össze ajándécsomagokat.

– A papnövendékek vetették fel, hogy süssünk adománykenyereket, a felajánlott, jelképes összeggel pedig a Jövőt a Fiataloknak Alapítvány kúldetésait tudjuk segíteni – mondta *Serfőző Levente* prefektus.

Koncertek az egészségügyi intézményekben

Énekekkel és élő zenével kívánnak áldott karácsonyt a betegeknek és az egészségügyi dolgozóknak a Szent Dömötör Kórházlelkészi Szolgálat munkatársai és önkéntesek. A turné a Szeged-Csanádi Egyházmegye területén található kórházakban, kli-

nikai osztályokon zajlott. Az első alkalmat december 12-én tartották a szegedi klinikákon, az utolsóra pedig december 22-én került sor a Csongrád-Csanád Megyei Egészségügyi Ellátó Központ Makói Tagintézményében.

Megáldotta a püspök a családokat

A Szent Család ünnepén *Kiss-Rigó László* püspök mutatott be szentmisét a Fogadalmi templomban. Mária, József és a kis Jézus szeretetközösségének példáját követve a krisztusi erények gyakorlására buzdította a megjelent híveket. *Kiss-Rigó László* hangsúlyozta, korunk sokak által modernnek nevezett ideológiáinak hirdetői mindent megtesznek, hogy az ember valódi élőhelyét lerombolják, amely nem más, mint a család. Az elhangzott szentírási részekre reagálva családi kötelességeikre emlékeztette a híveket, amely a kisgyerekek irányából szüleik felé a tisztelet, a felnőtt gyermek részéről idős szülei felé a gondoskodás, a szülők irányából gyermekeik felé pedig a gondoskodó szeretet.

Püspöki mise zárta

az évet a dómban

Áldott, valódi értékekben gazdag új esztendő kívánt *Kiss-Rigó László* szeged-csanádi püspök december 31-én este a dómban bemutatott ünnepi szentmisén. A főpásztor prédikációjában jelezte, az esztendő fordulóján négy attitűdre kell hangsúlyt helyoznunk:

a hálára, a bocsánatra, a dicsőítésre és a kérésre.

– Kérjük Istentől azt, hogy segítsen és erősítsen meg minket, hogy olyan körülmények között élhessünk, amelyek lehetővé teszik, hogy a következő évben lelkileg, szellemileg és fizikailag

is gazdagodjunk. A másik, amire ilyenkor ügyelni kell, az a hála, vagyis mondjuk hálát Istennek azért, hogy az elmúlt esztendőben gazdagabbak lettünk lelkileg és szellemileg, hogy létet kaptunk tőle. Ugyanakkor bocsánatot is kell kérnünk Istentől, mert nem mindig éltünk azokkal a lehetőségekkel, amelyeket tőle kaptunk, valamint a mulasztásainkért, a hibáinkért és bűneinkért is bocsánatot kell kérnünk. Végül pedig helyez-

zünk hangsúlyt a dicsőítésre is, vagyis ismerjük el, hogy ő végtelenül több mint mi, végtelen szeretet van benne – hangsúlyozta a főpásztor.

zünk hangsúlyt a dicsőítésre is, vagyis ismerjük el, hogy ő végtelenül több mint mi, végtelen szeretet van benne – hangsúlyozta a főpásztor.

Vízszentelést tartottak a dómban

A napkeleti bölcsek példája nyomán Isten szüntelen keresésére biztatta a híveket *Kondé Lajos*, a dóm plébánosa január 6-án, Vízkereszt ünnepén, majd az esti szentmise keretében elvégezte a vízszentelés szertartását.

– Mindannyian keressük az Istennel való találkozást. Mindannyian úton vagyunk, és minden nap közelebb kerülünk ahhoz az Istenhez, aki békét és szeretetet akar adni a szívünkbe – mondta *Kondé Lajos*.

Fiataloktól fiataloknak

Molnár Levente Liszt Ferenc-díjas operaénekes énekszakos tanítványai a Partiumi Keresztény Egyetemről egyedülálló János vitéz-előadással lepték meg a szegedi Szent Gellért Fórumban a Szent Ágota Gyermekvédelmi Szolgáltató ezer gyermekét. Kothencz János, az ÁGOTA Község vezetője hangsúlyozta, Kiss-Rigó László püspök azért kezdeményezte az előadás megszervezését, hogy maradandó élménnyel indíthassa az évet a Szent Ágota Gyermekvédelmi Szolgáltató apraja-nagyja.

Az előadás varázsa többek között abban állt, hogy fiatalok adtak elő fiataloknak, és az érzelmes, lendületes és vidám színpadképek egyaránt megszólították a legkisebbeket, a kisiskolás korosztály tagjait, valamint a kamaszokat és a kísérő felnőtteket is. Molnár Levente az előadást megelőző utolsó pillanatos készülődés közben úgy

fogalmazott: „én azt hiszem, hogy ma itt csoda fog történni, mindenki a legjobbat akarja, és szeretetből ad mindenki mindenkinek.”

FOTÓK: GÉMES SÁNDOR

Magyar állampolgár lett Brendan atya

Harmadik éve él Kisteleken és szolgál az egyházközség templomaiban Amanso Brendan Chika, vagyis Brendan atya, aki a Kisteleki Járási Hivatal aktív közreműködésével kapta meg a magyar állampolgárságot.

– Nigériában születtem, onnan érkeztem Magyarországra 2014-ben. Azért pont Magyarországra, mert a szegedi

püspöktől, Kiss-Rigó Lászlótól kaptam egy ösztöndíjat, vagyis egy olyan lehetőséget paptestvéremmel, Benjamin atyával együtt, hogy itt tanuljunk, itt folytassuk a papi képzést. A papszentelés után püspök úr kérte, hogy szolgáljak ebben az egyházmegyében – mondta Brendan atya, aki nigériai-nak és magyarnak is tartja magát.

Megkezdődött Makón az újvárosi templom belső felújítása

15 millió forintos állami támogatást kapott az egyházközség az idén 110 éves makói újvárosi templom korszerűsítésére. Ehhez a hívek az elmúlt években mintegy 10 millió forint adományt gyűjtöttek. A templombelső olyan rossz állapotban volt, hogy a két kereszthajót le is kellett zárni. A boltozat odafent meggyengült, a tartóvasak is cserére, javításra szorulnak.

– Az épület rossz állaga annak a következménye, hogy a második világháború után egy villámcsapás miatt leégett szinte a teljes boltozat, a főhajó kétharmadának gerendázata. A beázások miatt egy hatalmas ponyvát húztak a padlástérbe, így próbálták védeni a falakat. Az összekötési pontokra azonban így is nagyon sok víz zúdult – mondta Pálfi Zoltán plébános. A mostanihoz hasonló léptékű felújítás legutóbb az ezredforduló idején volt, akkor a tetőt cserélték.

A magyar nép

*Szabad a magyar nép, szabad valahára,
Kinek láncot vertek kezére, lábára,
S görbedt derekával a rabigát vonta,
Mintha csak állat és nem ember lett volna.*

*Szabad a magyar nép, fejét föltarthatja,
Kénye-kedve szerint kezeit mozgatja,
S mely előbb mint bilincs őtet szorította,
A vasat mint kardot ő szorítja mostan.*

*Szabad a magyar nép... lejárt napod, német!
Nem táncoltatod te többé ezt a népet,
S pióca módjára nem szívod a vérét,
Megfizette isten gonoszságod bérét.*

*E földön legyen úr a tót vagy a német?
E földön, hol annyi vitéz magyar vérzett!
Magyar vér szerezte ezt a dicső hazát,
És magyar vér ezer évig ótalmazá!*

*Nincs itt urasága csak az egy magyarnak,
S kik a mi fejünkre állani akarnak,
Azoknak mi állunk feje tetejére,
S vágjuk sarkantyúnkat szíve közepébe!*

*Vigyázz, magyar, vigyázz, éjjel is ébren légy,
Ki tudja, mikor üt rajtad az ellenség?
Ha eljön, úgy jöjjön, hogy készen találjon,
Még a félhalott se maradjon az ágyon!*

*Haza és szabadság, ez a két szó, melyet
Először tanuljon dajkától a gyermek,
És ha a csatában a halál eléri,
Utószor e két szót mondja ki a férfi!*